

M. 10045: 1-2.

ACC. N:R

Landskap: Småland

Upptecknat av: Prosten
Hanslid Blomstrand

Härad: Väster

Adress: Långsjö

Socken: Vallsjö

Berättat av:

Uppteckningsår: 1935; inlämn. 1946

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Om en gammal fiskare

s. 1-2

Ur ett brev från prosten Harald Blomstrand i Sävsjö till
fröken Adelheid von Schmiterlöw, Tegel, Mistelås.

"Det var en upplevelse att se Rymmen igen. Ack vilka fiskar-minnen so dyka upp; t. ex. den dråpliga scen, då Vendla absolut övertygande förtäljer att hon vid ett tillfälle varit med om att ta femtio ålar, medan Vende Kalle, kämpande en egenartad strid mellan hustrureverens och sanningslid viskar åt mej bakom handflatan: "Sjutton vå de'."

Hanna tog löfte av mig att skriva upp några små historier, som jag själv i första hand upplevat tillsammans med min gamle vän Magnus Hägg, nyss död vid 91 års ålder, stor i orden bland gäddorna i Vallsjön, men uppriktigt liten på jorden inför vår Herre.

1. "Pastorn skulle sitt va gädder de' fanns förr i världen. Di sto i vattnet så tätt ~~xxxxxxx~~ som veaflo'er in-te' och ovanuppå varannra."
2. "Men Magnus, hur stor var den största gäddan han har tagit i Vall? (Med stark darr på handflatan över knät och med övertygande patos:) Jo, sa' ja säja pastorn att hon väjde sjuttan kilo, så hon gjorde; å ja men 'att så väl. Ho högg på mitt drag i grässjet borta ve Rudd-lannet å sen ho' bå' me å båten ännu bort te knävelsby-vika, så hon gjorde." - "Har Magnus tagit någon större?" - "Jo, förståsingen att de' var ju en ann va störr', men ho förlöste me', så hon gjorde." "Å förrekstingens fanns feck i Eksjöhovgårdssjön mä' förr. Sävsjö herra' Calle Hammargren å Ber der å di därninga kum te me en da å saet Hör du Mågnis, så du dra nota oss i Eksjöhovgårdssjön, så di sae. Å då så sae ja : De s'a ja' göra, u säjer me, var I har djuphåla, så ja sae. Å när vi sen droj nota i djuphå Sävsjö herra å ja, så ble nota så tonger så att armā straknade på Calle margren. Å ja menns 'att så väl. När vi räknade fisken var där ett humn åtte ti brasmar."

3. "När ja va va onger pojke, å de va' nöddär, å vi bodde i Hultsjö på den fanns de' robbere som strök omkring i trakten å di tog sej in i fars m sin me', så di gjorde, å far han nappa' bössa frå väggen å la' å ett sko rätt in bland robbarna, å en å dom ble' där; å far han ble' stämd till förståsingen, å de geck te häradsrätta å de geck te hovrätta å de geck kongs, å där feck far femti reksdaler å kongen, så han feck."

4. "Ja' geck i skolen bara tri där, så ja' gjorde, å unner den tia opplät ja' inte min mun. Till slut så blev ju skoleläraren rassande å gav me stry Då geck ja min väj å ställde me ve stueknuten å lipade. Just då kum prost i Hultsjö och skole-inspektören, å di sae te me: Va' står du här å gråter lelle here? Å då sae ja: Skoleläraren har slatt me så ja tror att ja' dörr, så sae prosten te me: De s'a ente du va lessen för, lelle here, du som ä så begåvader, ja's'a skecka de te Växjö te å lärre te skolemästare, så ja s' Å förrekestingens så vet ja /här slog Magnus i rena hastigheten en frivolt in i det irrationellas värld/ vem som s'a sluta å skolen i vår: de blir lelle here. Å pastorn skulle sitt, de ~~VÄXJÖ~~ ja' som slutte å skolen, å då ja: Här s'a I få betyj som I uppför er."

5. "Ja har blett ovän me' pingelsvännerna s'a pastorn tro. Men så ~~XXXX~~ läser Skreftha! Di rycker dän ur Skreftha bara di skönaste löftesorden å b sej inte om Lajen. Förrekestingens kum där te me en uttå deras predikanter då sae ja' te han: De' va brå att du kôm, så får du hjälpa me å kupa pottera. Ja' s'a kumma te de i mōron, sae han. Inte kôm där nåen pingelspre kant den annre daen inte förrn på kvälln å sen så kôm där ingen på fjor dar. Då kôm han å lodade en kväll, å då så sae ja te han: "Tycker du att de potatisadags nu? Gå inte å predika på böjda du som har ljujitt, din lömmel 6. "Ja säjer te pingelsvännerna: Vem har gitt er lov te å lägga ut Gud Örd å skefta ut sakramenta? Kan ni förrekestingen säja me, när Johannes Dö ren blev oppfylld av den helige Ande? För ja' strier me dôm om barnadope Då börjte di å säj: De var när han begynte på å verka å predika. Men då s ja te dôm: De ä fel. De står inte så i Skreftha. I läser Skreftha så galet. I står så här: Redan i moderlivet blev han oppfylder uttå den helige Ande Där sir ni, hur galet I läser."

För några veckor sedan följde jag den gamle fiskaren till hans grav
Vallsjö gamla kyrkogård. Det kändes riktigt saknessamt. ...

Sävsjö den 7 februari 1935

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folklivsforshning vid Lunds universitet